باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **جامعه شناسی (۲) (فرهنگ)**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره‌ای)	تاریخ امتحان: **۱۳۸۳/۱۰/۱۷**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۳	**سازمان آموزش و پرورش شهر تهران** **کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در ورای اعمال افراد جامعه ، نوعی آگاهی وجود دارد که افراد آن را دلیل اعمال خود می دانند به طور کلی این آگاهی را می توان « معنا» نامید . (۱)	۱
۲	به مجموعه‌ی معانی و اعتقادات مشترک که کم و بیش به شکل یک نظام در آمده و مبنای عمل افراد در گروه یا جامعه قرار می گیرد و اجبار اجتماعی از آن حمایت می کند نظام فرهنگی یا فرهنگ می گویند .(۱)	۱
۳	به مجموعه های منسجم معانی که حول یک موضوع سازمان یافته اند مجموعه‌ی فرهنگی می گویند . (۱) مثال : مجموعه‌ی فرهنگی رفت و آمد (ترافیک) ، خواستگاری و ازدواج ، عید نوروز ، عاشورا و عزاداری ماه محرم ، رشته های مختلف علمی مانند روان شناسی ، زیست شناسی و ... دو مورد هر مورد (۰/۲۵)	۱/۵
۴	ریشه‌ی تعارض های فرهنگی در وجود « ماهای» مختلف در جامعه است . (۰/۵)	۰/۵
۵	آیندگان در دسترس تعامل و تجربه‌ی ما نیستند اما بسیاری از اعمال ما در ارتباط با آن ها شکل می گیرد و تصوری که ما از آینده و آیندگان داریم توسط فرهنگ شکل می گیرد . (۱) مثال : سیاستمداری که پای سندی را امضا نمی کند و استدلال او این است که اگر چنین کند آیندگان او را نفرین خواهند کرد . فردی که شکنجه را به خاطر آرمان بر حق خویش تحمل می کند و می گوید آیندگان به درستی راه او اذعان دارند . مردمی که خود را به زحمت می اندازند ، قناعت می کنند با این استدلال که این منابع به نسل‌های آینده هم تعلق دارد . دو مورد هر مورد (۰/۵)	۲
۶	فرهنگ در جریان تعامل انسان ها با هم تداوم می یابد و در صورتی که این تعامل مداوم نسل ها از بین برود ، فرهنگ نیز تداوم خود را از دست خواهد داد . (۱)	۱
۷	نهادی شدن فرهنگ یعنی تبدیل آن به مجموعه ای از نقش ها و هنجارها که اجبار اجتماعی از آن حمایت می کند .	۱
۸	در ایدئولوژی پان ایرانیسم ، بر خصومت میان عرب و عجم تاکید دارد . (۰/۲۵) ورود اسلام به ایران تا حد هجومی هم پایه با هجوم اقوامی چون مغول ها پایین می آید . (۰/۲۵) افسانه هایی چون سوزاندن کتابها و کتابخانه ها توسط مسلمانان شکل گرفت . (۰/۲۵) حرکاتی مانند زدودن کلمات عربی و عمدتاً اسلامی از فرهنگ لغات (۰/۲۵) بازگشت به فرهنگ باستانی ایران و تفاخر به شاهان ساسانی و اشکانی (۰/۲۵)	۱/۲۵
۹	ایجاد آثار قابل تجربه برای دیگران که به قصد انتقال معانی صورت می گیرد ارتباط نام دارد . (۱) پیام : معانی که منتقل می شود . (۰/۲۵) نماد: اثر قابل تجربه ای که دیگری معنی را از آن در می یابد . (۰/۲۵)	۱/۵
۱۰	قسمت اعظم آگاهی های ما حاصل تجربه ی مستقیم خود ما نیست بلکه آن ها را می آموزیم و بررسی ها نشان می دهد که هر نوع آموزش و یادگیری مستلزم ارتباط است . (۰/۷۵) در صورتی که انسان ها قادر به برقراری ارتباط با یکدیگر نباشند باید هر فردی به اندازه‌ی همه‌ی بشریت عمر کند و هوشی به اندازه‌ی همه‌ی دانشمندان و استعدادی به اندازه‌ی همه‌ی پیامبران برای دریافت وحی داشته باشد تا بتواند مانند افراد این روزگار زندگی کند . (۰/۷۵)	۱/۵
۱۱	خانواده ای که اعضای آن از تلویزیون استفاده می کنند افراد این خانواده دور هم نشسته اند اما همه‌ی توجه آن ها به برنامه های تلویزیون است این امر موجب کاهش تعامل و ارتباط آن ها با یکدیگر می شود . (۱)نتیجه چنین وضعی سست شدن روابط در خانواده و اختلال در کارکردهای خانواده است . (۰/۵) **ادامه در صفحه‌ی دوم**	۱/۵

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **جامعه شناسی (۲) (فرهنگ)**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**
سال سوم آموزش متوسطه سالی – واحدی (۲۰ نمره‌ای)	تاریخ امتحان: **۱۳۸۳/۱۰/۱۷**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۳	**سازمان آموزش و پرورش شهر تهران** **کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه**

۱۲	رسانه ها برنامه های خود را با توجه به علایق و ارزش های افرادی که می خواهند فرهنگ را به آن ها انتقال دهند تنظیم می کنند . (۰/۵) اما مدرسه و دانشگاه را ارزش های مشخصی هدایت می کند و دست اندرکاران آن ها ، فارغ از علایق و ارزش های افراد ، آنان را در جهت اهداف معینی هدایت و تربیت می کنند . (۰/۵)	۱
۱۳	هنگامی که می اندیشید در اغلب موارد اندیشیدن شما ، نوعی صحبت کردن در درون خود شماست . (۰/۲۵) به همین جهت اگر نگوییم که اندیشه به زبان وابسته است می توان گفت که این دو به طور متقابل ، به هم وابسته هستند . (۰/۵) پس تکوین زبان در فرد مقدمه‌ی شکوفایی و باروری توانایی دیگری در فرد می شود که هما ن اندیشه است . (۰/۵)	۱/۲۵
۱۴	فرهنگ درونی شده : به فرهنگ عجین شده با جود فرد می گویند . (۰/۵) درونی شدن فرهنگ : به جریان تکوین معانی در فرد در تعامل با دیگران می گویند . (۱)	۱
۱۵	نکته اول : ویژگی های فردی اشخاص با هم تفاوت دارد کودکان در آغاز تولد که هنوز فرهنگ نیاموخته اند با ویژگی های متفاوتی متولد می شوند . (۰/۷۵) نکته‌ی دوم : در جریان درونی شدن فرهنگ با توجه به محیط خانواده و اجتماعی که فرد در آن زندگی می کند ممکن است بخش های متفاوتی از فرهنگ برای او درونی شود یا بخشی عمیق تر از بخش های دیگر درونی گردد . (۰/۷۵)	۱/۵
۱۶	ابداع معانی توسط افراد ممکن است خارج از چارچوب مشخص شده‌ی فرهنگ انجام شود که نتیجه‌ی آن ، ایجاد شکاف (گسست) در نظام فرهنگی جامعه است . (۱) نمونه ها : پیامبران ، فلاسفه ، دانشمندان ، روشن فکران ، عرفا ذکر دو نمونه هر نمونه (۰/۲۵)	۱/۵
	« خسته نباشید »	**جمع نمرات** ۲۰